

РЕШЕНИЕ

№ 37

гр. Благоевград, 21.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЕДИНАДЕСЕТИ СЪСТАВ, в
публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Владимир Ковачев

при участието на секретаря Мирела Гълъбова
като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Търговско дело №
20231200900131 по описа за 2023 година

съобрази следното:

Ищец в процеса е Й. И. Б., ЕГН *****, адрес гр. Г.Д- ж.к.

Претенциите са насочени срещу ЗЕАД "Б" седалище и адрес на управление
гр.С., р-н Т., пл. П, представлявано от Н.Д.Ч. и И.И.Г..

В исковата молба се твърди, че на *** г., около *** ч., в гр.Г.Д. ищцата се
прибирила от кварталния магазин "В", намиращ се в междублоковото
пространство близо до дома й. *****

Представен е отговор, с който исковете се оспорват изцяло по основание и
размер. Оспорва се настъпването на застрахователно събитие, което да
обективира отговорността на ответника. Оспорва се наличието на валидно
застрахователно правоотношение. Оспорва се представения с исковата молба
констативен протокол за ПТП с пострадали лица. Същият бил изготвен от
лице, за което нямало данни да е извършвало оглед на произшествието, както
и въз основа на какви документи е издаден този протокол, поради което той
бил неотносим в настоящото производство. От протокола не можело да се
установи къде е станало ПТП, при какви обстоятелства е станало, както и
механизмът му, поради което не можело да се установи по безспорен начин

настъпването на уврежданията. От това писмено доказателство не се установявали обстоятелствата и причините на ПТП, както и вината на участвалите в същото лица, поради което ответникът оспорва представения с исковата молба констативен протокол за ПТП с пострадали лица по отношение на съдържанието му. Видно от констативния протокол, било настъпило ПТП, при което обаче не се установявало как и по какъв начин е настъпило събитието, в коя част на автомобила е настъпил евентуален удар с пешеходеца, при какви обстоятелства, както и по вина на кого от участниците в произшествието е настъпило същото. Следвало да се има предвид, че отразените в официалния документ обстоятелства коренно се различавали от твърденията, съдържащи се в исковата молба - в последната се твърдяло, че ищцата се е почувствала зле и се е опитала да се подпре на паркирания наблизо лек автомобил, като е паднала зад него, но същевременно в констативния протокол за ПТП с пострадали лица бил посочен съвсем различен механизъм на произшествието, а именно - че водачът на превозното средство при движение назад е блъснал пресичащата отдясно на ляво пешеходка. Оспорва се механизмът на ПТП. Оспорва се наличието на виновно и противоправно поведение на водача М. П.а П. От представения констативен протокол за ПТП не било видно настъпване на удар между лек автомобил и пешеходец. В настоящия случай виновна за настъпването му била пешеходката-ищец. Оспорват се твърденията, че и****. Оспорват се видът и характерът на уврежданията, както и причинно-следствената връзка между деликта и претърпените неимуществени вреди, тъй като с исковата молба не били представени доказателства в тази насока. Прави се възражение за съпричиняване от страна на пострадалата. От представените с исковата молба писмени доказателства се установявало, че ПТП е настъпило на пътното платно, като ищцата е могла да предотврати същото, като предприеме пресичане на указано за целта място, поради което с поведението си тя допринесла за вредоносния резултат. И**** Тя не изпълнила задълженията си по чл. 5, ал. 1, чл. 108, ал. 1, чл. 113, ал. 1, т. 1 и чл. 114, т. 1 и 2 от ЗДвП, като внезапно пресякла пътното платно за движение, не ползвала тротоара, не съобщила движението и сигналите на приближаващото МПС и ограничената видимост. И****. Прави се и възражение за прекомерност на претендираното обезщетение за причинени неимуществени вреди. Същото не било съобразено с критерия за справедливост. Справедливостта по смисъла на

чл. 52 от ЗЗДог не била абстрактно понятие, а се извеждала от преценката на конкретните обстоятелства, които носели обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителността и степен на интензитет, възраст. При определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди се преценявали вида и тежестта на причинените телесни и психични увреждания, продължителността и интензитета на претърпените физически и душевни болки, други страдания и неудобства, като за тези обстоятелства не се съдържаха доказателства. Налице било и независимо съизвършителство и съвина между водача на лекия автомобил и пешеходката. Вина за настъпване на процесното ПТП имала и ищцата, тъй като не съобщила задълженията си по чл. 5, ал. 1, чл. 108, ал. 1, чл. 113, ал. 1, т. 1 и чл. 114, т. 1 и 2 от ЗДвП. Моли се за намаляване на обезщетението за претърпени вреди. Оспорва се и исковата претенция за присъждане на законна лихва от посочената в исковата молба дата, като следвало да се има предвид разпоредбата на чл. 497 от КЗ. Оспорва се исковата претенция за заплащане на претърпени имуществени вреди относно разходите, тъй като същите не били в причинно-следствена връзка с ПТП, а и не били необходими. Оспорва се твърдението, че ищцата е заплатила сторените имуществени вреди. За да бъде квалифициран един имуществен разход като вреда, подлежаща на обезщетяване, то същият следвало да бъде направен при предпоставките на фактическия състав на чл. 45 от ЗЗДог и да води до намаляване на имуществото на сторилия го. По делото не били представени доказателства, от които да се установява кое лице е извършило съответния разход, поради което исковата претенция била неоснователна и в тази си част.

В допълнителната искова молба се изтъква, че възраженията на ответника срещу съставения констативен протокол са неоснователни. Съгласно непротиворечивата многобройна практика на ВКС, констативните протоколи за ПТП с пострадали лица, издавани от органите на полицията при задължително посещение на мястото на ПТП /по чл. 125 от ЗДвП/, се ползвали с формална материална доказателствена сила като официални свидетелстващи документи, включително в частта „Обстоятелства и причини за ПТП“, тъй като съставителят удостоверявал пряко възприети от него факти при огледа, относими за определяне на механизма на ПТП, местоположението на увреждащото МПС, пътни знаци и маркировка на мястото на ПТП и т. н.

Ето защо представеният с исковата молба констативен протокол, съставен след посещение на мястото на ПТП от оторизирано длъжностно лице в кръга на компетентността му, не само бил относим към настоящото производство, но можел и следвало да бъде използван от техническия съдебен експерт. Оспорването на валидността на застрахователното правоотношение било необосновано, тъй като от данните на публичния регистър за задължителните застраховки „Гражданска отговорност“, ползващ се с материална доказателствена сила поради характера си, било видна сключена и редовно действаща задължителна застраховка за управление на процесното МПС към датата на ПТП. Както било известно, данните в публичния регистър на Гаранционния фонд се попълвали директно от самите застрахователи и в този смисъл ставало реч за направено от ответника признание за налична, редовна и действаща застраховка към датата на събитието, като от ответното застрахователно дружество не била постъпвала информация за прекратяване на валидността на действащата към *** г. застрахователна полица.

Представен е допълнителен отговор на допълнителната искова молба, в който се поддържат всички направени с първоначалния отговор твърдения, оспорвания, възражения и искания. Оспорва се исковата претенция и относно началната дата, от която се претендира присъждането на законна лихва. Такава се дължала от момента на претърпяване на материалната вреда, а не от датата на деликта, респективно - от датата на усложненията /**/ при ***. ***

Претенциите са редовни и допустими. Техните правни основания се съдържат в нормите на чл. 432, ал. 1 от КЗ и чл. 86, ал. 1, изр. 1 от ЗЗДог, а тези на възраженията - в разпоредбите на чл. 51, ал. 2 и чл. 52 от ЗЗДог.

Събраха се писмени доказателства. Разпитаха се свидетели. Изслушаха се заключения на вещи лица.

Предявени са главни осъдителни претенции с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, за присъждане на обезщетения за имуществени и неимуществени вреди, причинени на ищцата от застрахования при ответника по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ водач. Съгласно посочената материалноправна норма, увреденият, спрямо когото застрахованият е отговорен, има право да иска пряко от застрахователя обезщетение за претърпените имуществени и неимуществени вреди. Успешното провеждане на прекия иск на пострадалия срещу застрахователя на делинквента изисква

установяване на две групи юридически факти: от една страна, наличие на застрахователно правоотношение между ответника, в качеството на застраховател, и прекия причинител на увреждането, в качеството на застрахован, а от друга - всички елементи от сложния фактически състав на неправомерното увреждане, включващ противоправно поведение /действие или бездействие/, вреда, причинна връзка между деянието и вредата, както и вина, която, съгласно чл. 45, ал. 2 от ЗЗДог, се предполага.

Съществувало е валидно застрахователно правоотношение. Несъмнен е и фактът на настъпилото ПТП. Той се установява от показанията на водача на автомобила, разпитан по настоящото дело. Същият е доказан и от данните, отразени в констативния протокол. Последният е изготвен известно време след инцидента, но в него изрично е записано, че съставилото го длъжностно лице е посетило местопроизшествието веднага след катастрофата и лично е установило какво, в крайна сметка, се е случило. Въпросният протокол е официален свидетелстващ документ и се ползва с материална доказателствена сила, която не е оборена. Вещото лице, изготвило заключението по автотехническата експертиза, е категорично, че причината за инцидента е от субективен характер и се изразява в неправилни действия от страна на водача на лекия автомобил, който е завивал назад, без преди това да се увери, че е безопасно да го прави. Вредите и причинната им връзка с противоправното деяние се установиха по безспорен начин от показанията на свидетелите Г. и М. Б и заключенията на д-р А. С. и д-р Г. С.. Презумпцията за вина на шофьора на колата, закрепена в нормата на чл. 45, ал. 2 от ЗЗДог, не беше оборена. Налице са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответното застрахователно дружество.

Според задължителните разяснения в Постановление № 4 от 23.XII.1968 г. на Пленума на ВС, понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 от ЗЗДог не е абстрактно по своя характер, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението - характер на увреждането, начин на извършването му, обстоятелства, при които е извършено, допълнително влошаване на състоянието на здравето, причинени морални страдания, осакатявания, загрозявания и др., като обезщетението за неимуществени вреди следва в най-пълна степен да овъзмезди увреденото лице.

От необореното и компетентно заключение на д-р С. се изясни, че травматичните увреждания при ищцата са тазобедрени фрактури на двата долни крайника. Те не са получени в резултат на прегазване, защото не са налице мекотъканни травми и фрактури в областта на диафизата. Въпросните фрактури са затруднили трайно движенията на двата крака на пострадалата за дълъг период от време. Ищцата е лекувана оперативно, като двете фрактури са фиксирани с пирони. Тя е с намален функционален капацитет, ходи трудно и ползва помощни средства /проходилка/. Възстановителният период още не е приключил и не се очаква съществено подобрение през следващата година. За времето от травмата до оперативната интервенция и първите дни след нея, ищцата е търпяла значителни по интензитет болки и страдания. В момента пострадалата се движи с помощни средства предимно в рамките на жилището си, не може да излиза сама навън и се нуждае от постоянна помощ за ежедневните си нужди. Пред съда д-р С. допълва, че счупванията са под двете тазобедрени стави и са еднотипни. Едното счупване е от блъскането от лекия автомобил, в резултат на което пострадалата е паднала на другата си страна и тогава се е получило и второто счупване от съприкосновението с асфалтовата настилка. В случая не се касае за прегазване от лекия автомобил, защото не са налице класическите признаци - кръвонасядания, охлузвания, следи от гуми и счупване на таза. Пострадалата е толкова слаба и с отпусната мускулатура, че ако беше прегазена, краката ѝ щяха да бъдат напълно смазани, а това не е така. Тя е с ограничено движение, с проходилка, става от леглото с чужда помощ, ходи изключително само в апартамента и навън не може да излиза. Няма пълно възстановяване на движенията на долните крайници и не може да се очаква такова. Имало е удар върху единия ѝ крак от автомобила и в резултат на падането тя е ударила другия си крак в асфалтовата настилка. Едното счупване се дължи на удара от автомобила, а причината за другото счупване е падането върху асфалта.

От необореното и компетентно заключение на д-р С. стана ясно, че *****

С*****

В****

Показанията на *** и ***а следва да бъдат кредитирани. По принцип гласните доказателства, щом са относими и допустими, се преценяват от съда по вътрешно убеждение, при съобразяване с евентуалната заинтересованост

или предубеденост на свидетеля според правилата на чл. 172 от ГПК и съвкупно с целия доказателствен материал по делото. Вземат се предвид и всички обстоятелства, свързани с възприемането на установяваните факти: обстановката /ден, нощ, виелица, дъжд и пр./, психическото състояние на свидетеля, възрастта му към онзи момент, физиологични особености - зрение, слух, възраст, заболявания; паметово-интелектуални способности, както и обстоятелствата при възпроизвеждането - възможност за възпроизвеждане /притеснение от съда, образование, заболявания, възраст, отдалеченост във времето/ и волята на свидетеля да каже истината. При противоречие в показанията на свидетелите съдът трябва да прецени посочените обстоятелства при възприемането и възпроизвеждането по отношение на всеки поотделно, а още и дали те са възприемали осъществяването на релевантните факти едновременно или по различно време, дали впечатленията им са спорадични или системни, доколко показанията са подкрепени или отречени от останалите събрани по делото доказателства. При оценката на разказаното от тях следва да се изхожда от: а/ степента му на съответствие с безспорните доказателства по делото, б/ степента на обоснованост, в/ степента на разностранност и г/ степента на автентичност /„Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Цеко Цеков, „Сиела“, София, 1997 г., стр. 48/. Законодателят е създал едно предположение относно посочените в хипотезата на чл. 172 от ГПК лица за възможна тяхна заинтересованост от изхода на делото. Съдът, поради това, е длъжен да извърши преценка на тяхната обективност и доколко поведението на свидетеля и данните по делото изключват заинтересоваността да е повлияла на достоверността на показанията му /Решение № 79 от 12.07.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3244/2016 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Албена Бонева/. В настоящия казус свидетелските показания на сина и внучката на ищцата не са противоречиви, а и не са оборени. Нормата на чл. 172 от ГПК не забранява кредитирането на подобни показания, а предвижда преценката им да става в съответствие с останалите доказателства по делото, като от тях в случая показанията не са опровергани /в този смисъл е и Решение № 639 от 02.07.2009 г. на ВКС по гр. д. № 2398/2008 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева/. Не могат да се игнорират свидетелски показания само защото изхождат от близък или роднина /Решение № 428 от 15.07.2010 г. на ВКС по гр. д. № 843/2009 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева/. Съгласно

Решение № 457 от 06.08.2010 г. на ВКС по гр. д. № 477/2009 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Дияна Ценева, роднинската връзка на свидетеля със страната, която го е посочила, сама по себе си не е основание показанията на този свидетел да се считат недостоверни. Не съществува забрана да бъдат разпитани заинтересовани свидетели и въз основа на техните показания да бъдат приети за установени факти, които ползват довелата ги страна /Решение № 34 от 22.02.2016 г. на ВКС по гр. д. № 4657/2015 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева, и Решение № 338 от 20.11.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1269/2012 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Мими Фурнаджиева/. В случая съобщеното от въпросните двама свидетели следва да се приеме за характеризиращо се с висока степен на достоверност, защото не противоречи на никой от останалите елементи на доказателствената съвкупност. Разказаното от тях е и вътрешно хармонично, последователно и изчерпателно /водещи критерии за оценка на свидетелските показания според „Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Цеко Цеков, „Сиела“, София, 1997 г., стр. 55/. Показанията им не оставят съмнение, че те са били очевидци на това, което обрисуват, и имат необходимите пълни, преки и непосредствени впечатления от него. Не са налице основания за некредитиране на разказаното от тези свидетели.

Съобразявайки горното и отчитайки: ****

Доказана е претенцията и за имуществените вреди - както по основание, така и по размер. Тя се подкрепя от приобщените фактури и фискални бонове /листи 41-45 от делото/ и заключението на д-р С. /поясненията му в откритото съдебно заседание/.

Неоснователни се явяват направените от ответника възражения за независимо съизвършителство, съвина и съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата. В практиката на ВКС неотклонно се приема, че за да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗДог, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат със свое противоправно поведение, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно /Решение № 50072 от 01.11.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4101/2021 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Г. Никова/. В такава насока разсъждава и правната доктрина - „Обезщетение за неимуществени /морални/

вреди в България“ от Стоян Ставру, „Сиела“, София, 2020 г., стр. 149-150. В случая се установи, че ищцата не е нарушила разпоредби на ЗДвП. Не се събраха доказателства, които да сочат обратното. Освен това следва да се отчете специалната разпоредба на чл. 116, предл. последно от ЗДвП. Касае се за особена закрила, която законът дава на определена категория лица, между които и ищцата /имаща качеството на „престарял човек“/. Очевидно е, че лицата, по отношение на които водачът на МПС трябва да е особено внимателен, имат допълнително качество, с което именно се свързва и засилената им защита. Законодателят е поставил изискване за повишено внимание на водачите, когато такива лица са участници в процеса по движение по пътищата. Закрилата на тези категории пешеходци е всеобхватна и не се влияе от спецификата на правилата, валидни за останалите пешеходци. В тези случаи не може да се повдига възражение за съпричиняване, дори такива лица да не са съобразили приближаването на автомобила /Определение № 459 от 01.02.2024 г. на ВКС по гр. д. № 1208/2023 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Марио Първанов/.

Претенцията за законна лихва върху обезщетението за неимуществените вреди е основателна, но не от сочената дата. В казуса лихва се дължи от деня, следващ изтичането на тримесечния срок, предвиден в нормата на чл. 497, ал. 1, т. 2 вр. чл. 496, ал. 1 от КЗ, а именно - 11.05.2023 г. Лихвата върху обезщетението за имуществените вреди също трябва да се присъди не така, както е поискана, а от 23.02.2023 г., която е датата на последната фактура /№ 597/.

На основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 от ЗАДв, ответникът трябва да заплати на адвокат Иванчева възнаграждение в размер на 6660 лева.

Приложение следва да намери и нормата на чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗЕАД "Б" седалище и адрес на управление гр.С., р-н Т., пл. П, представлявано от Н.Д.Ч. и И.И.Г., да заплати на Й. И. Б., ЕГН *****, адрес гр. Г.Д- ж.к. на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, сумата от 70 000 /седемдесет хиляди/ лева, съставляваща обезщетение за претърпените от нея

неимуществени вреди - ****в резултат на ПТП, станало на *** г., около *** ч., в гр.Г.Д. ж. к. „“, пред магазин "В", заедно със законната лихва, считано от 11.05.2023 г. до окончателното изплащане, и **ОТХВЪРЛЯ** претенцията за лихва за периода от 10.02.2023 г. до 10.05.2023 г.

ОСЪЖДА ЗЕАД "Б" седалище и адрес на управление гр.С., р-н Т., пл. П, представлявано от Н.Д.Ч. и И.И.Г., да заплати на Й. И. Б., ЕГН *****, адрес гр. Г.Д- ж.к. на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, сумата от 5141,42 лв. /пет хиляди сто четиридесет и един лева и четиридесет и две стотинки/, съставляваща обезщетение за претърпените от нея имуществени вреди - разходи за медицински изделия, болничен престой и лекарства, свързани с получените травми в резултат на ПТП, станало на *** г., около *** ч., в гр.Г.Д. ж. к. „Д“, пред магазин "В", заедно със законната лихва, считано от 23.02.2023 г. до окончателното изплащане, и **ОТХВЪРЛЯ** претенцията за лихва за периода от 10.02.2023 г. до 22.02.2023 г.

ОСЪЖДА ЗЕАД "Б" седалище и адрес на управление гр.С., р-н Т., пл. П, представлявано от Н.Д.Ч. и И.И.Г., да заплати на адвокат Р. З. Иванчева-Паскова, ЕГН *****, Адвокатска колегия Благоевград, личен № ***, кантора гр. Б***, ул. „Б М“ №, вх. „“, оф. , на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 от ЗАДв, възнаграждение в размер на 6660 /шест хиляди шестстотин и шестдесет/ лева.

ОСЪЖДА ЗЕАД "Б" седалище и адрес на управление гр.С., р-н Т., пл. П, представлявано от Н.Д.Ч. и И.И.Г., на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, да преведе по съответната банкова сметка на Окръжен съд Благоевград, в полза на бюджета на съдебната власт, държавна такса от 3005,66 лв. /три хиляди и пет лева и шестдесет и шест стотинки/ и възнаграждения на експерти от 2015 /две хиляди и петнадесет/ лева.

На страните да се връчат копия на настоящия съдебен акт, който може да бъде обжалван от тях в двуседмичен срок, считано от връчването, пред Апелативен съд София, с въззивна жалба, подадена чрез Окръжен съд Благоевград.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____